

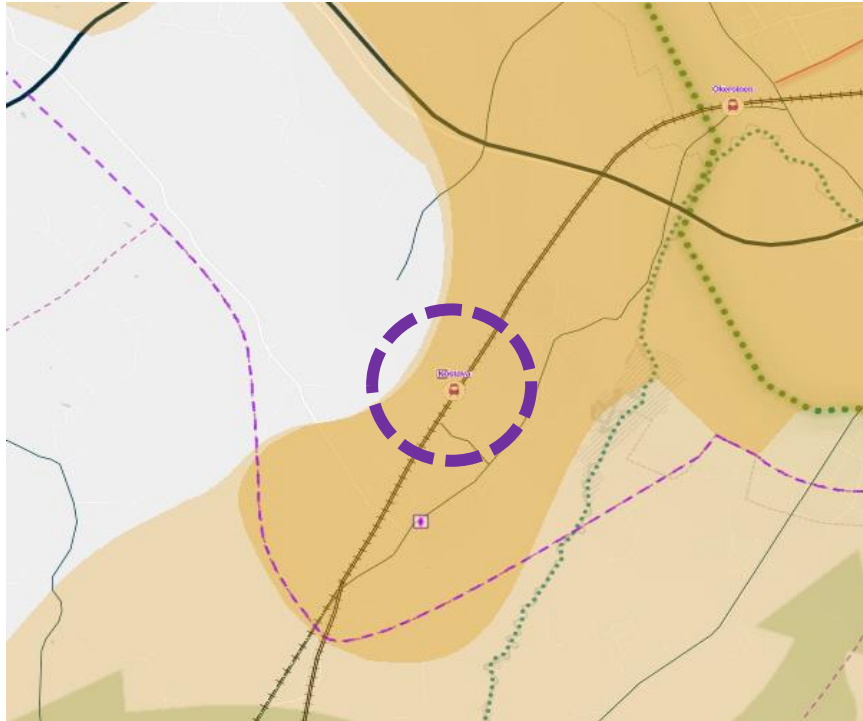

Lahden kaupunkiseutusunnitelma ja Päijät-Hämeen rakennemalli

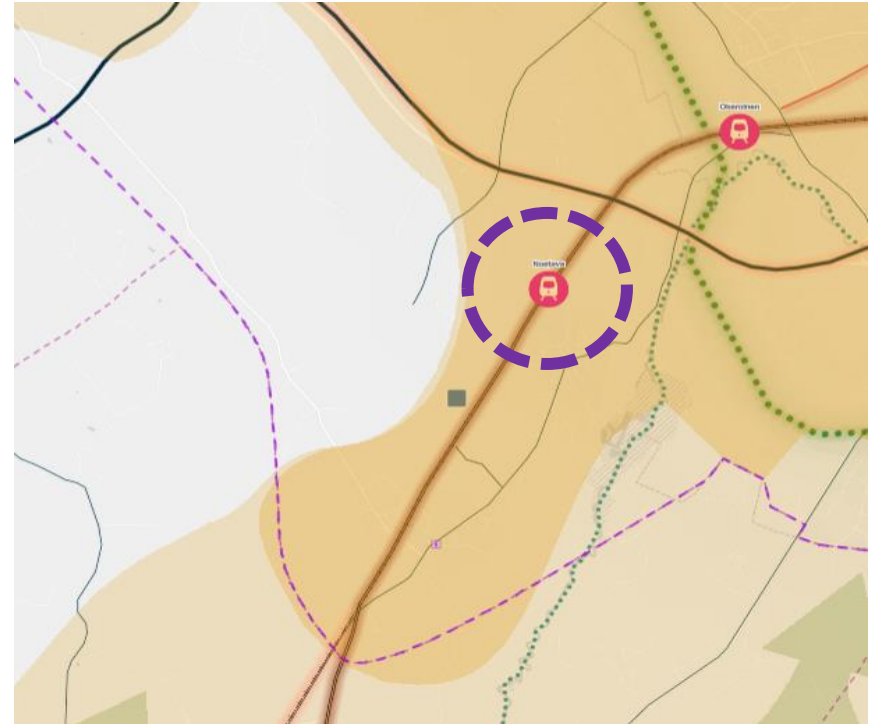
Ehdotusvaiheen palautteen perusteella tehdyt muutokset

Nostavan henkilöliikenneseisakkeen paikka

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Hollolan kunta	<p>Ratateknisten selvitysten mukaan otollisin henkilöliikenneseisakkeen paikka Nostavalla on lähellä nykyistä Tikkakalliontien alikulkua. Hollolan kunta esittää, että seisakesuosituksen paikka korjattaisiin selvitysten mukaisesti.</p> <p>VASTINE: Tarkistetaan henkilöliikenneseisakkeen paikka lausunnon mukaisesti.</p>	Siirretty Nostavan henkilöliikenneseisakkeen paikka lausunnon mukaisesti.

Ehdotus

Hyväksyminen

Nostavan pidemmän aikavälin tavoitteiden huomioiminen

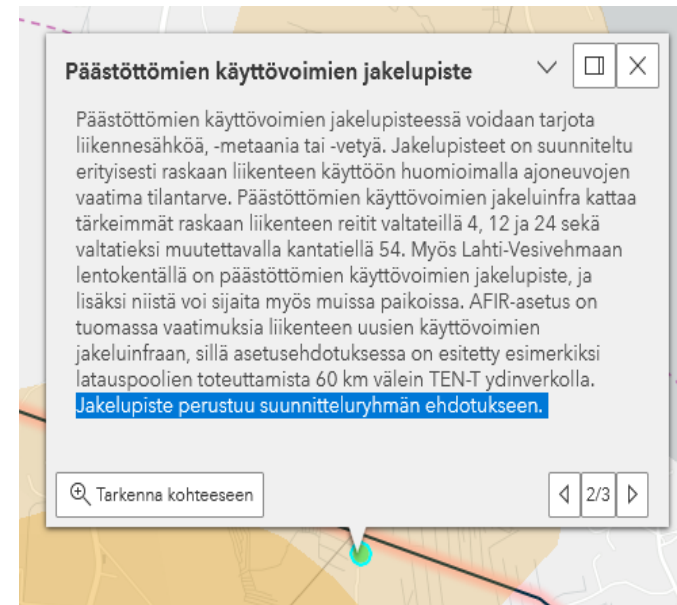
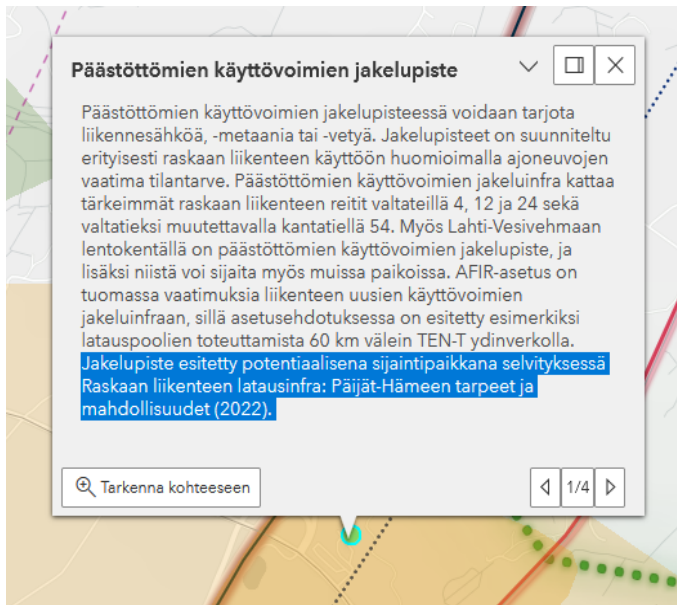
Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Hollolan kunta	<p>Nostavaa koskeneessa 9.3.2023 neuvottelussa sovittiin, että Nostavan pidemmän aikavälin tavoitteet huomioidaan tekstimaininnalla v 2023 rakennemallin selostuksessa.</p> <p>VASTINE: Lisätty tekstimaininta Asuminen-teeman selostukseen.</p>	<p>Lisätty Asuminen-teeman selostukseen tekstimaininta: <i>”Hollolan kunta tavoittelee Nostavalle kaupunkiseutusunnitelmassakin esitettyä voimakkaampaa kasvua ja Nostavan taajaman tiiviin keskusta-alueen väestömäärän lisäkasvu arvioidaan kuntakaavoituksen yhteydessä erikseen”.</i></p>

Vuonna 2060 maakunnan 226 000:sta asukkaasta nykyistä suurempi osa asuu palvelujen äärellä sekä kestävän liikkumisen mahdollistavilla alueilla keskuksissa ja joukkoliikennekäytävien varrella. Taajamat eivät juurikaan ole laajentuneet nykyisestä. Uusia asumisen alueita on muodostunut ainoastaan Karistoon, Renkomäkeen ja Kytölään sekä Kymijärven pohjoispuolelle Lahdessa, Vierumäelle Heinolassa, Vuolenkoskelle Iitissä ja Hennaan Orimattilassa. Suhteellisesti suurimpia asumisen kasvukeskittymiä on syntynyt raideliikenteen henkilöasemien läheisyyteen Orimattilan Hennaan, Heinolan Vierumäelle ja Hollolan Nostavalle. [Hollolan kunta tavoittelee Nostavalle kaupunkiseutusunnitelmissakin esitettyä voimakkaampaa kasvua ja Nostavan taajaman tiiviin keskusta-alueen väestömäärän lisäkasvu arvioidaan kuntakaavoituksen yhteydessä erikseen.](#) Myös Lahden kaupunkiseudun yhtenäisen taajamarakenteen sisällä olevat uudet henkilöjunaliikenteen seisakkeet Okeroisissa, Hennalassa ja Karistossa sekä duoraitiotietyhteyden Heinola-Lahti-Orimattila varrella ovat kasvattaneet asemanseutujen läheisyydessä asuvien määrää.

Jakelupisteiden sijoittamisen tietolähde

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset	<p>Osa merkityistä jakelupisteistä on tunnistettu raskaan liikenteen latausinfrastruktuurissa. Karttaan on osoitettu myös sellaisia jakelupisteitä, joita ei ole selvityksessä. Ne voisi erotella kartalla omalla värillään.</p> <p>VASTINE: Liikennekartalla on paljon merkintöjä, enemmän kuin muissa KSSn teemoissa. Jakelupisteet edellyttävät tarkemmat suunnitelmat siitäkin huolimatta, että ne olisi selvityksessä tunnistettuja. Kartan selkeyden vuoksi emme näe hyvänä uuden symbolin tekemiselle liikennekarttaan. Pisteen lisätietoon voidaan kuitenkin merkitä tieto siitä, mihin ehdotus jakelupisteiden sijoittamisesta perustuu.</p>	<p>Kartalla avautuvaan ominaisuustietoikkunaan lisätty tieto mihin ehdotus jakelupisteiden sijoittamisesta perustuu.</p> <p><i>”Jakelupiste esitetty potentiaalisena sijaintipaikkana selvityksessä Raskaan liikenteen latausinfra: Päijät-Hämeen tarpeet ja mahdollisuudet (2022).”</i> (Jakelupisteitä 7 kappaletta.) tai <i>”Jakelupiste perustuu suunnitteluryhmän ehdotukseen.”</i> (Jakelupisteitä 3 kappaletta.)</p>

Henkilöjunaliikenteen saavutettavuusanalyysin etäisyysvyöhykkeiden perusteet

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset	<p>KSSssa olisi pitänyt arvioida uusien asemien avaamisen realistisuutta, sillä uusien asemien käyttäjäpotentiaali jää osalla asemista alhaiseksi. Etäisyysvyöhykkeen perusteet tulisi esittää aineistossa.</p> <p>VASTINE: Etäisyysvyöhykkeet perustuvat henkilöliikennetutkimukseen 2016. Täydennetään tämä tieto liikennekarttaan liittyvään tekstikuvaukseen.</p>	Lisätty ehdotusvaiheen ”Henkilöjunaliikenteen saavutettavuus” -osioon teksti: <i>”Etäisyysvyöhykkeet on määritelty henkilöliikennetutkimuksen 2016 perusteella.”</i>

Henkilöjunaliikenteen saavutettavuus

Päijät-Hämeen henkilöliikenneasemien ja -seisakkeiden saavutettavuutta on tarkasteltu suhteessa nykytilaan sekä Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallityön ehdotusvaiheeseen. Saavutettavuutta on mallinnettu muodostamalla henkilöjunaliikenteen pysäkkien ympärille yhden ja viiden kilometrin saavutettavuusvyöhykkeitä, joille on laskettu asukas- ja työpaikkamäärät. Laskennassa on käytetty nykytilanteen osalta uusinta saatavilla ollutta YKR-ruututietoaineistoa ja vuoden 2060 osalta työtä varten laadittua mitoitusta. Saavutettavuusvyöhykkeet on muodostettu nykyistä tieverkkoa käyttäen. [Etäisyysvyöhykkeet on määritelty henkilöliikennetutkimuksen 2016 perusteella.](#)

Nykyisin Päijät-Hämeessä on yhdeksän henkilöjunaliikenneasemaa ja -seisaketta. Niiden välittömässä läheisyydessä alle kilometrin kävelyetäisyydellä asuu lähes 18 000 asukasta ja sijaitsee noin 11 500 työpaikkaa. Viiden kilometrin etäisyydellä asuu lähes 100 000 henkeä ja työpaikkoja on 50 000. Tämä tarkoittaa, että seisakkeiden viiden kilometrin saavutettavuusvyöhykkeillä asuu 50 % päijäthämäläisistä ja sijaitsee 60 % maakunnan työpaikoista.

Toimenpidetaulukon Tuuliharjaa koskevien kirjausten täsmäntäminen

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
<p>Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset</p>	<p>Kaudella 2024–2031 on esitetty Tuuliharjan raskaan liikenteen palvelualueen kehittämistä, uuden eritasoliittymän toteuttamista sekä uuden yhdystien rakentamista vt 4 ja st 140 välille. Palvelualueen kehittäminen on kannatettavaa. Sitä ei kuitenkaan pidä toimenpidetaulukossa yhdistää vt 4 uuden eritasoliittymän ja uuden yhdystien toteuttamiseen. Tuuliharjan palvelualue on jo olemassa, eikä sen kehittäminen vaadi uuden eritasoliittymän tai yhdystien toteuttamista.</p> <p>VASTINE: Tarkistetaan kirjausta toimenpidetaulukossa.</p>	<p>Toimenpidetaulukon kirjaus <i>”Tuuliharjan eritasoliittymän, uuden yhdystien ja HCT-palvelualueen suunnittelu ja toteuttaminen.”</i> on muutettu muotoon:</p> <p><i>”Tuuliharjan eritasoliittymän ja uuden yhdystien suunnittelu ja toteuttaminen valtatie 4 ja kantatie 140 välille palvelemaan seudullisesti merkittävää teollisuusaluetta.</i></p> <p><i>Tuuliharjan raskaan liikenteen HCT-palvelualueen suunnittelu ja kehittäminen.”</i></p>

<p>2024-2031 MAL-sopimuskausi</p>	<p>Keskeisten solmupysäkkien toteutus</p> <p>Liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien lataus- ja tankkauspisteiden toteuttaminen</p> <p>Autojen ja polkupyörien liityntäpysäköinti terminaalien ja keskeisten solmupysäkkien yhteyteen</p> <p>Tiesuunnitelma VT 12 Joutjärvi-Uusikylä</p> <p>VT 12 Uusikylä-Tillola palvelutason parantaminen</p> <p>Tuuliharjan eritasoliittymän, uuden yhdystien ja HCT-palvelualueen suunnittelu ja toteuttaminen</p> <p>Kestävien kulkutapojen – kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen – osuus Lahden sisäisistä matkoista 51 % ja muissa kunnissa yli 41 %</p>
-----------------------------------	---

<p>MAL-sopimuskausi 2024-2031</p>	<p>Keskeisten solmupysäkkien toteutus</p> <p>Liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien lataus- ja tankkauspisteiden toteuttaminen</p> <p>Autojen ja polkupyörien liityntäpysäköinti terminaalien ja keskeisten solmupysäkkien yhteyteen</p> <p>Tiesuunnitelma VT 12 Joutjärvi-Uusikylä</p> <p>VT 12 Uusikylä-Tillola palvelutason parantaminen</p> <p>Tuuliharjan eritasoliittymän ja uuden yhdystien suunnittelu ja toteuttaminen valtatie 4 ja kantatie 140 välille palvelemaan seudullisesti merkittävää teollisuusaluetta.</p> <p>Tuuliharjan raskaan liikenteen HCT-palvelualueen suunnittelu ja kehittäminen.</p> <p>Kestävien kulkutapojen – kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen – osuus Lahden sisäisistä matkoista 51 % ja muissa kunnissa yli 41 %</p>
-----------------------------------	--

Rataverkko ja asemat (1/3)

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Lahden kaupunki	<p>Rataverkko ja asemat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Uudet seisakkeet tulisi merkitä nykyisistä seisakkeista poikkeavalla merkinnällä.• Heinolan radan Ahtialan seisakkeen sijaintia tulisi tarkastella uudelleen entisen asemarakennuksen kiinteistön siirryttyä yksityiseen omistukseen.• Nykyisen radan tulisi myös näkyä suunnitelmakartalla.• Savon radan voisi merkitä uutena rautatienä ja nykyisen radan rautatienä. <p>VASTINE: Uusia raideyhteyksiä, seisakkeita ja niiden sijainteja tullaan selvittämään tarkemmin. Ahtialan aseman sijainti on suuntaa antava, ja tarkempi sijainti on mahdollista osoittaa riittävien selvitysten pohjalta. Nykyisten ja uusien seisakkeiden sekä radan merkintää tarkistetaan.</p>	<p>Rataverkkoon ja asemiin tehdyt muutokset:</p> <ul style="list-style-type: none">• Uudet ja nykyiset henkilöjunaliikenteen asemat esitetty toisistaan poikkeavalla merkinnällä.• EI MUUTOSTA• Nykyinen Lahti-Heinola –rata lisätty kartalle merkinnällä ”Rautatie”.• Savon oikorata esitetään merkinnällä ”Uusi rautatie (Savon oikorata)”. Kuvauksen teksti: <i>”Savon oikorata. Rataverkon osa, jolla on henkilöliikennettä ja tavaraliikennettä Savon oikorata Lahti-Heinola-Mikkeli –välillä nopeuttaa kaukojunaliikenteen yhteyksiä itäiseen Suomeen”.</i>

Rataverkko ja asemat (2/3)

Uudet ja nykyiset henkilöjunaliiikenteen asemat esitetty toisistaan poikkeavalla merkinnällä:

	Henkilöjunaliiikenteen asema	Nykyisin henkilöjunaliiikenteen käytössä olevia asemia ovat Henna, Herrala, Järvelä, Kausala, Lappila, Nastola, Uusikylä ja Villähde.
	Henkilöjunaliiikenteen asema (uusi)	Suunnitelmassa osoitettuja uusia henkilöjunaliiikenteen asemia ovat Ahtiala, Heinola, Hennala, Karisto, Nostava, Okeroinen, Orimattila, Pennala ja Vierumäki.

Ehdotus

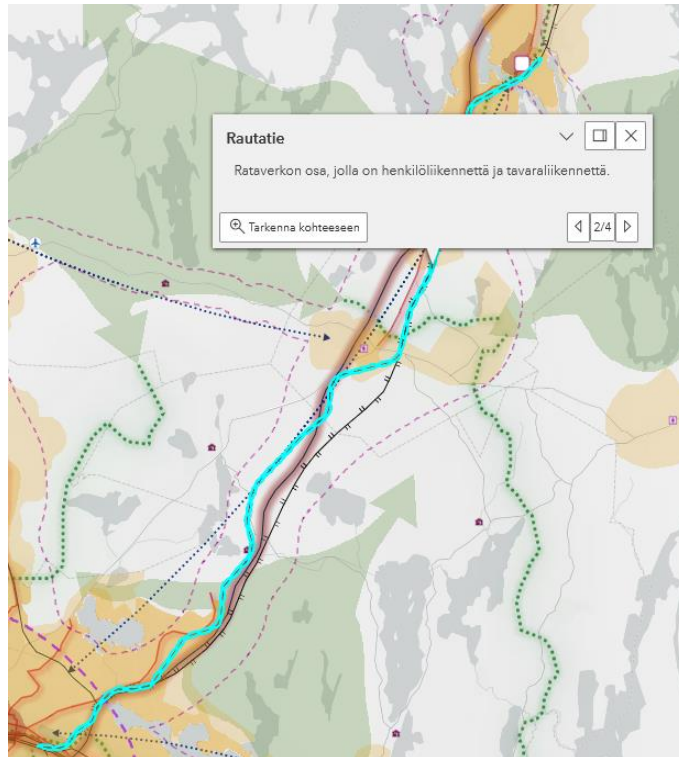
Hyväksymisvaihe

Rataverkko ja asemat (3/3)

Lisätty luokka "Uusi rautatie (Savon oikorata)":

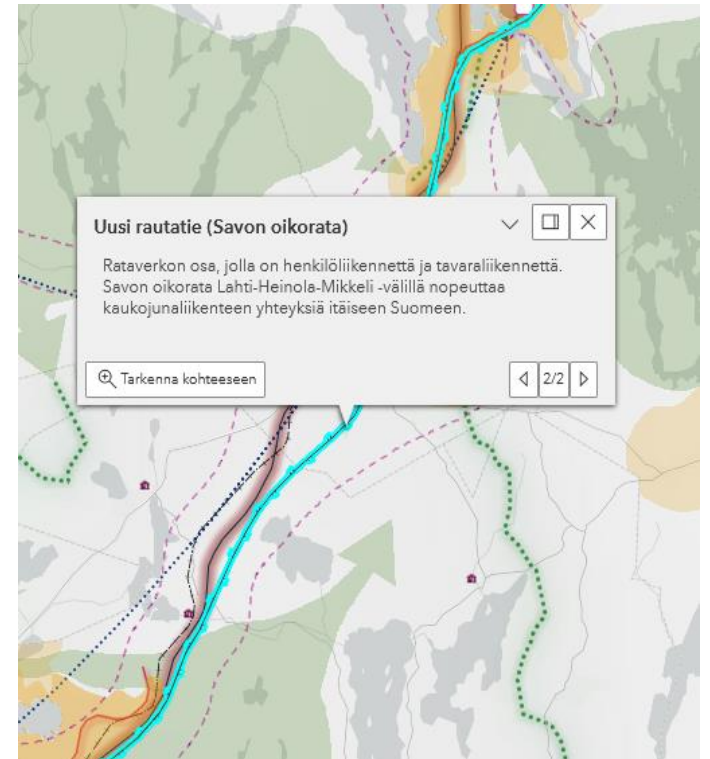
	Rautatie	Rataverkon osa, jolla on henkilöliikennettä ja tavaraliikennettä.
	Kerava-Lahti-Kouvola-lisäraide	Rataverkon osa, jolla on henkilöliikennettä ja tavaraliikennettä. Kerava-Lahti-Kouvola-lisäraiteet lisäävät ratakapasiteettia ja mahdollistavat raideliikenteen kehittämisen Keravan pohjoispuolella.
	Uusi rautatie (Savon oikorata)	Rataverkon osa, jolla on henkilöliikennettä ja tavaraliikennettä. Savon oikorata Lahti-Heinola-Mikkeli -välillä nopeuttaa kaukojuni liikenteen yhteyksiä itäiseen Suomeen.

Lisätty kartalle nykyinen **Lahti-Heinola -rata** merkinnällä "Rautatie".

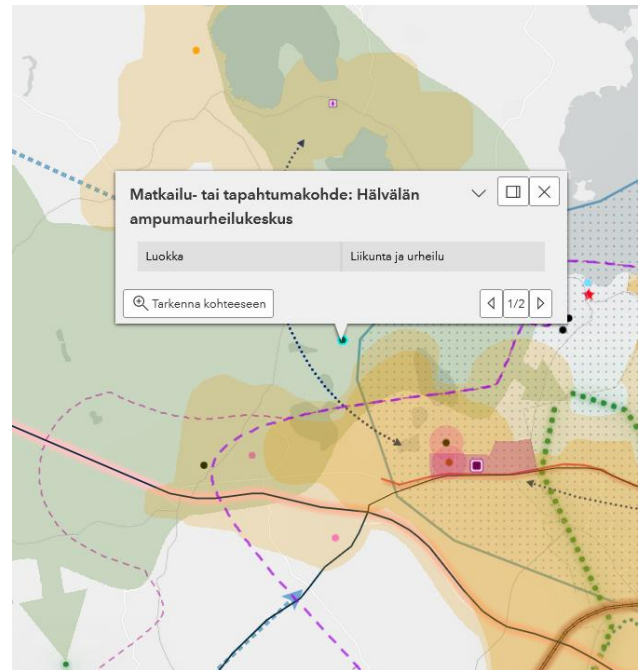
Savon oikorata esitetään merkinnällä "Uusi rautatie (Savon oikorata)".

Kuvauksen teksti:
*"Rataverkon osa, jolla on henkilöliikennettä ja tavaraliikennettä.
Savon oikorata Lahti-Heinola-Mikkeli -välillä nopeuttaa kaukojuni liikenteen yhteyksiä itäiseen Suomeen".*

Hollolan Hälvälän ampumaurheilukeskus

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
<p>Kommentti 13</p> <p>-----</p> <p>Lahden kaupunki</p>	<p>Suunnitelmasta puuttuu Hollolan Hälvälän kansainvälisesti merkittävä ampumaurheilukeskus.</p> <p>-----</p> <p>Ampumaradat puuttuvat matkailun liitekartalta. Esimerkiksi Hälvälän ampumarata on merkittävä tapahtumakohde myös kansainvälisesti.</p> <p>VASTINE: Hälvälän ampumarata on lisätty matkailun liitekartalle.</p>	<p>Lisätty Hälvälän ampumaurheilukeskus matkailun liitekartalle.</p>

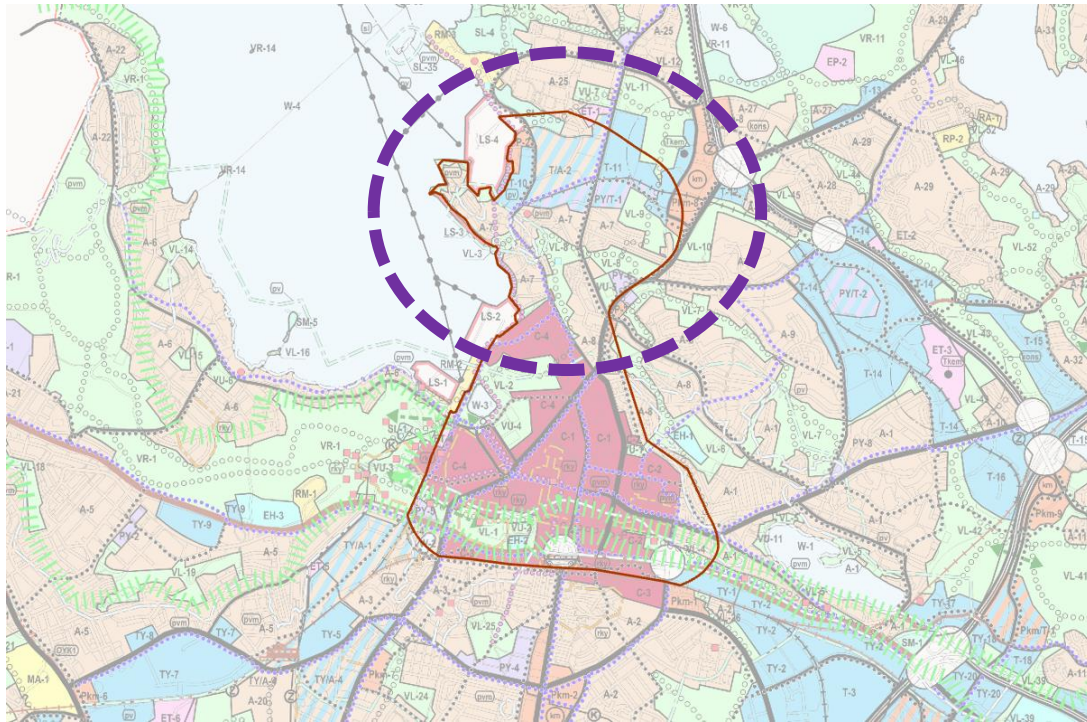

Aluerajauksien tarkennus (1/7)

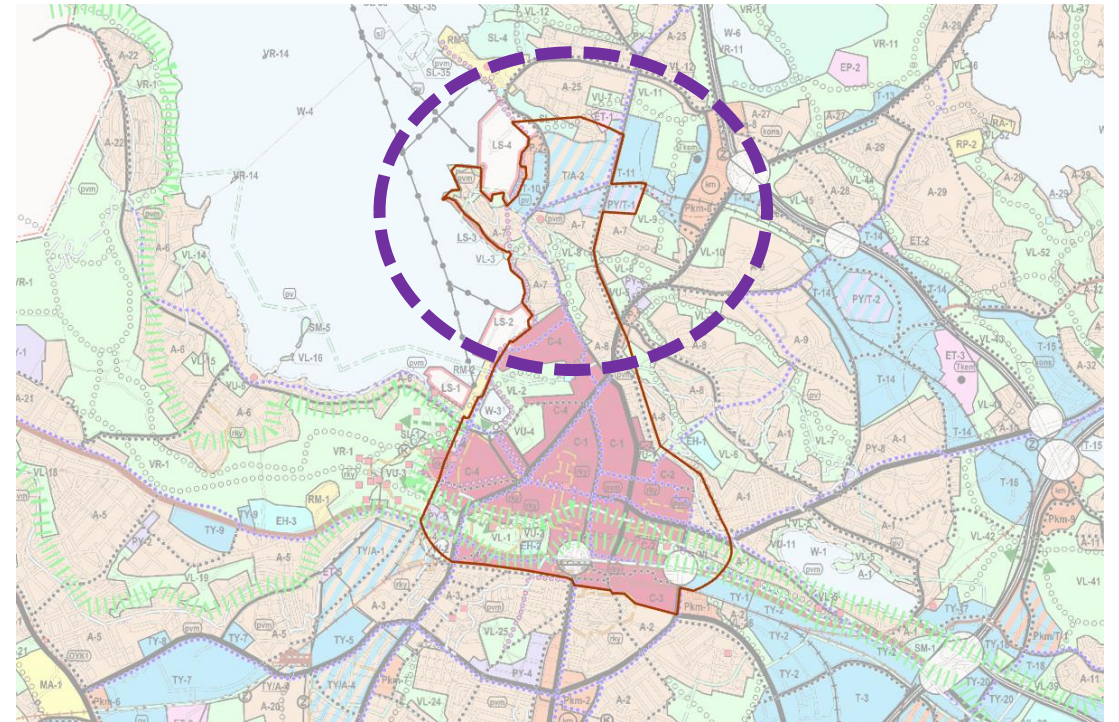
Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Lahden kaupunki	<p>Aluerajauksia tulisi tarkentaa seuraavasti:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kaupunkikeskuksen alue tulisi ulottaa radan eteläpuolelle Lahden yleiskaavan mukaisesti. Kaupunkikeskuksen alueen rajausta tulisi supistaa Niemen yliopistokampuksen itäpuolella.2. Harvan taajaman alue ulottuu ehdotuksessa edelleen Pesäkallion luonnonsuojelualueelle.3. Kymijärven pohjoispuolella sijaitseva yleiskaavan mukainen Tiiranmäki (Koiskala) ja Niemelänniemi tulisi merkitä tiheäksi taajamaksi.4. Elinkeinoelämän ydinalueen ja kehittämisvyöhykkeen rajausta tulisi tarkistaa Syväojan teollisuusalueen rajaa vastaavaksi etelä-Lahdessa.5. Elinkeinoelämän ydinalueen rajausta tulisi laajentaa hieman etelään Pippo-Kujalan kaavarungon mukaiseksi sekä itään Pippo-Kujalassa maakuntakaavan nykyisen rajauksen mukaiseksi. <p>VASTINE: Karttaa on tarkistettu lausunnossa esitetyn mukaisesti.</p>	Aluerajauksia on tarkennettu esityksen mukaisesti.

Aluerajauksien tarkennus (3/7)

Kaupunkikeskuksen alueen rajausta tulisi supistaa
Niemen yliopistokampuksen itäpuolella

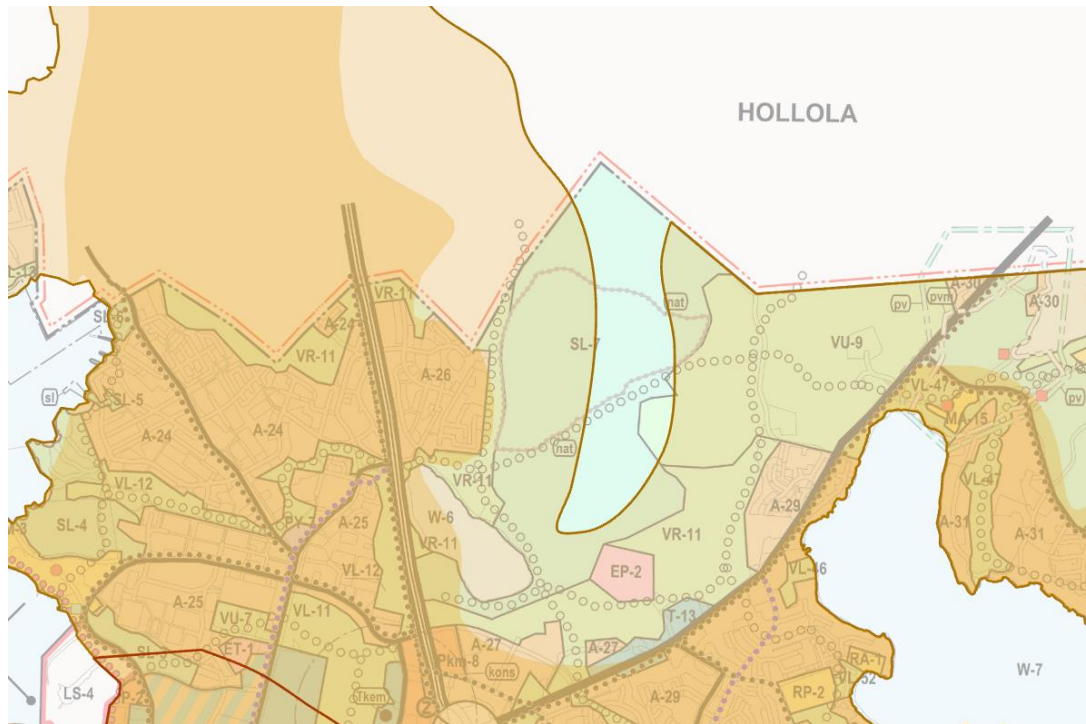
Ehdotus

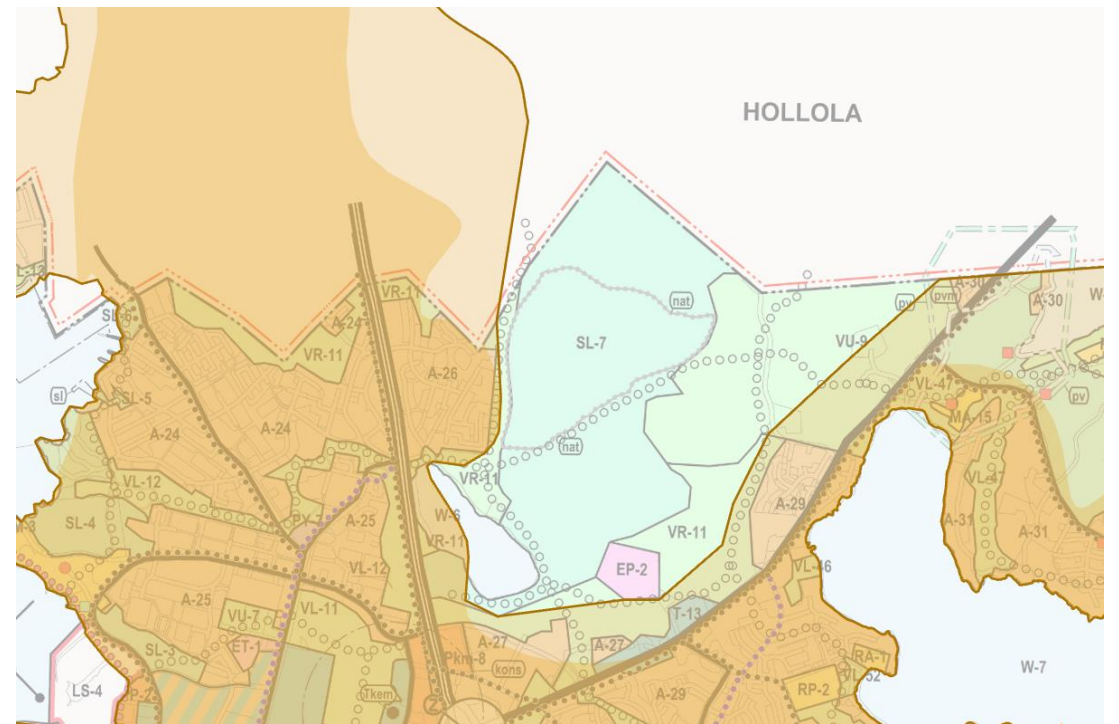
Hyväksymisvaihe

Aluerajauksien tarkennus (4/7)

Harvan taajaman alue ulottuu ehdotuksessa edelleen Pesäkallion luonnonsuojelualueelle

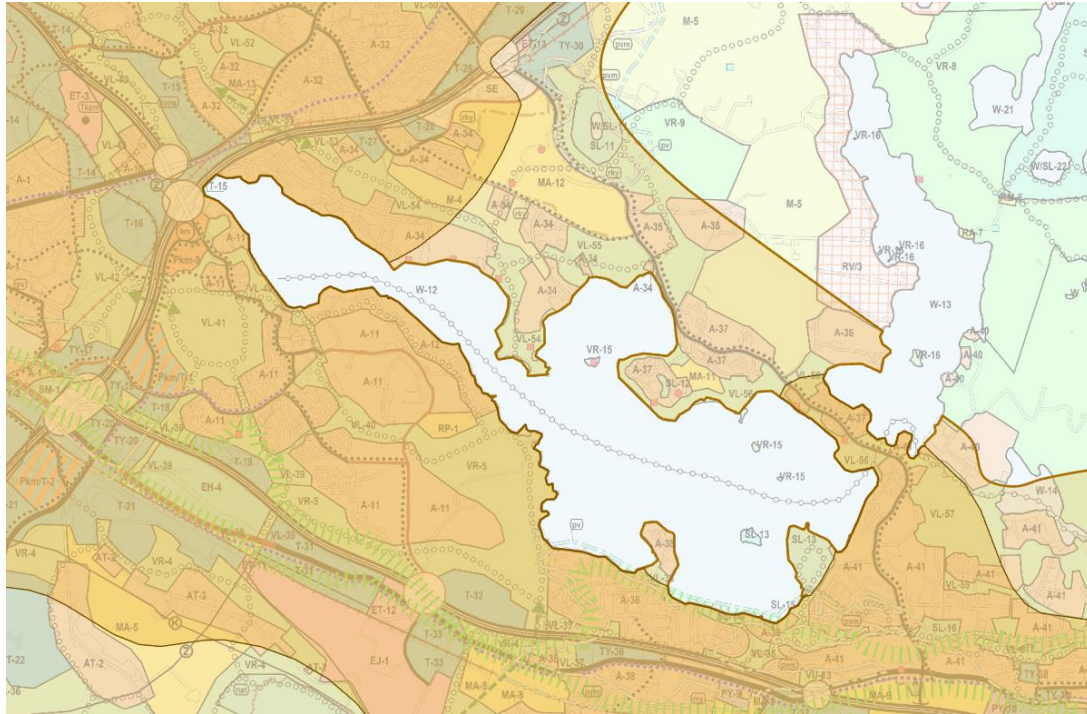
Ehdotus

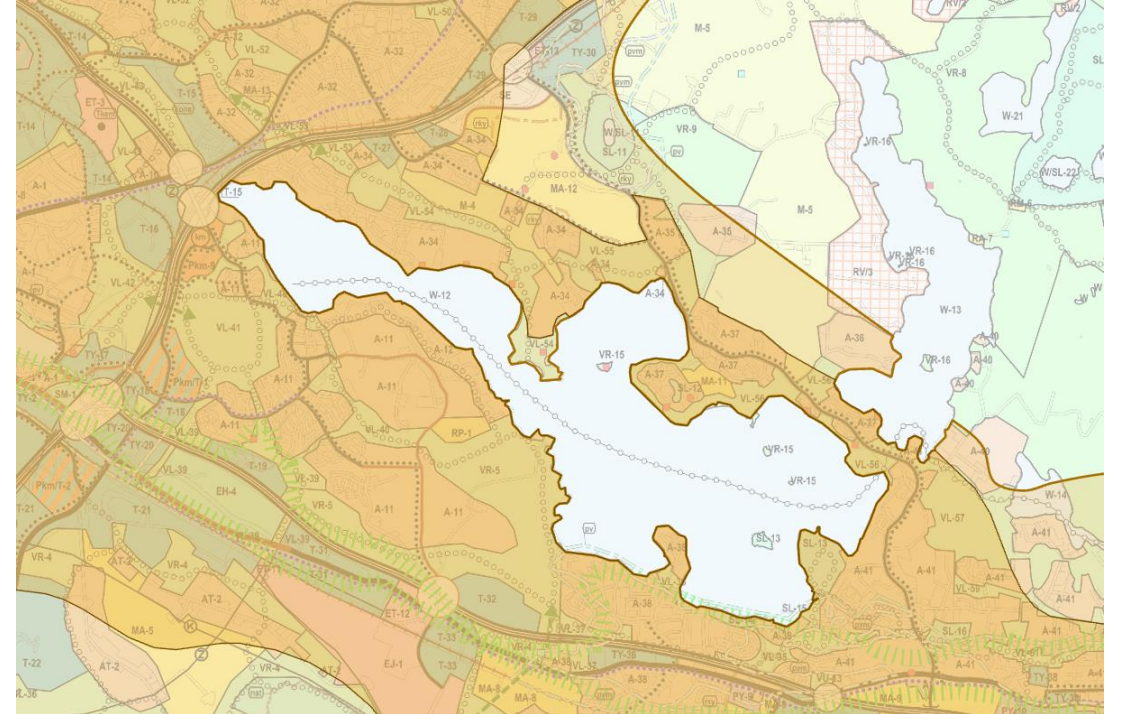
Hyväksymisvaihe

Aluerajauksien tarkennus (5/7)

Kymijärven pohjoispuolella sijaitseva yleiskaavan mukainen Tiiranmäki (Koiskala) ja Niemelänniemi tulisi merkitä tiheäksi taajamaksi

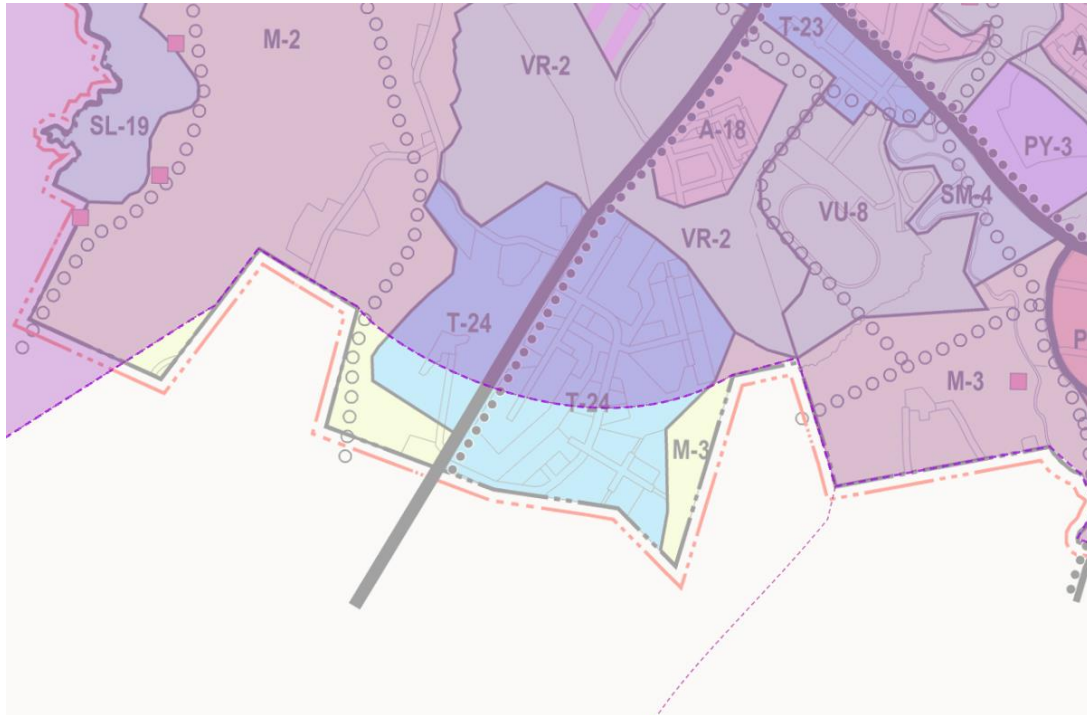
Ehdotus

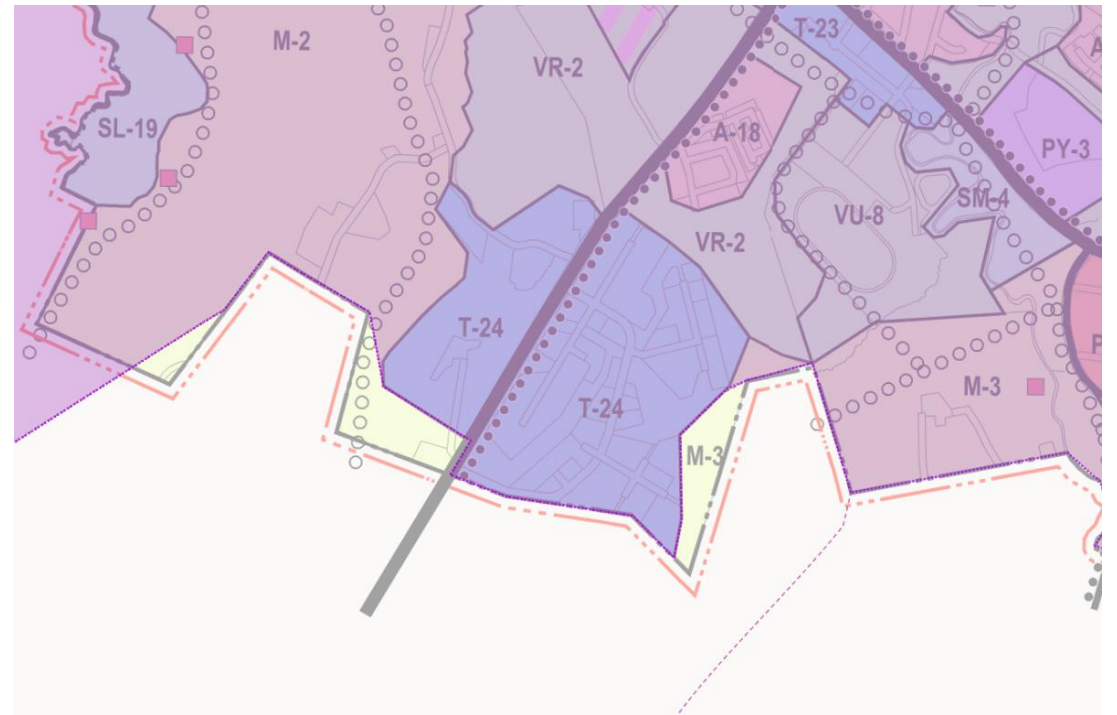
Hyväksymisvaihe

Aluerajauksien tarkennus (6/7)

Elinkeinoelämän ydinalueen ja kehittämisvyöhykkeen rajausta tulisi tarkistaa Syväojan teollisuusalueen rajaa vastaavaksi etelä-Lahdessa

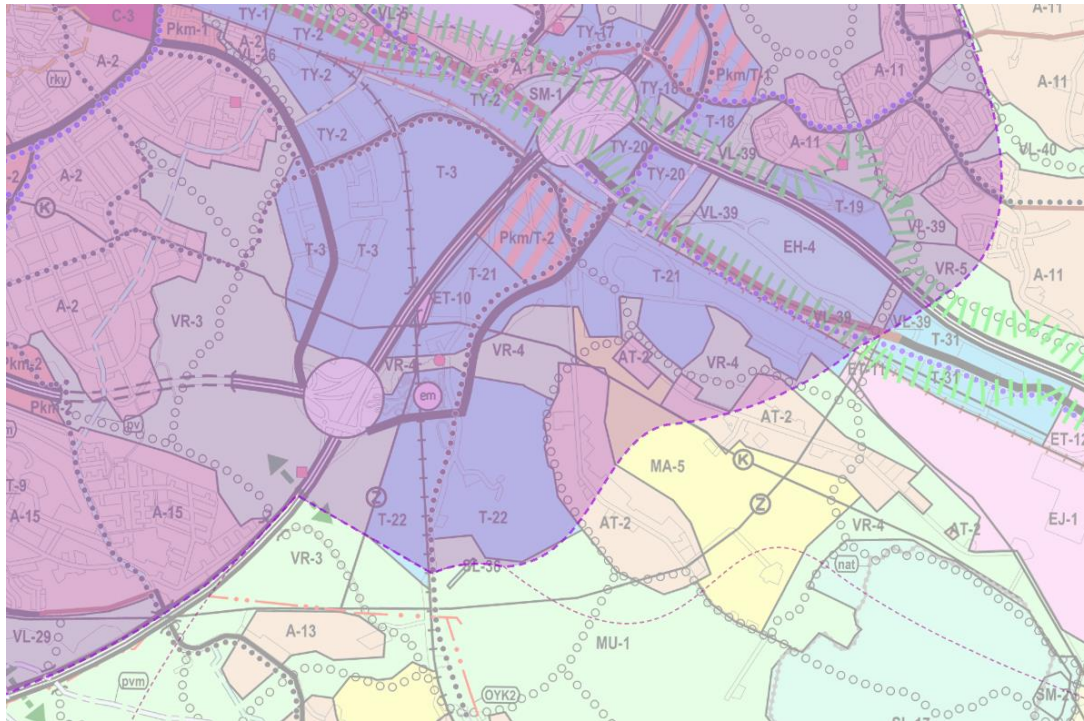
Ehdotus

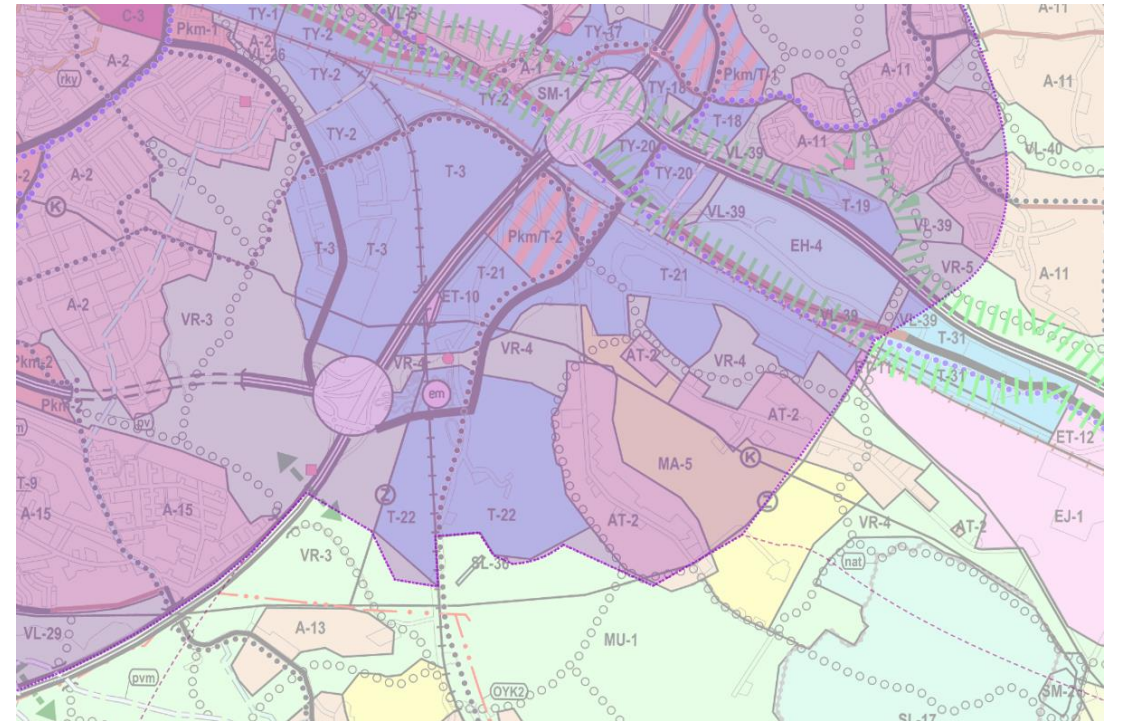
Hyväksymisvaihe

Aluerajauksien tarkennus (7/7)

Elinkeinoelämän ydinalueen rajausta tulisi laajentaa hieman etelään Pippo-Kujalan kaavarungon mukaiseksi sekä itään Pippo-Kujalassa maakuntakaavan nykyisen rajauksen mukaiseksi

Ehdotus

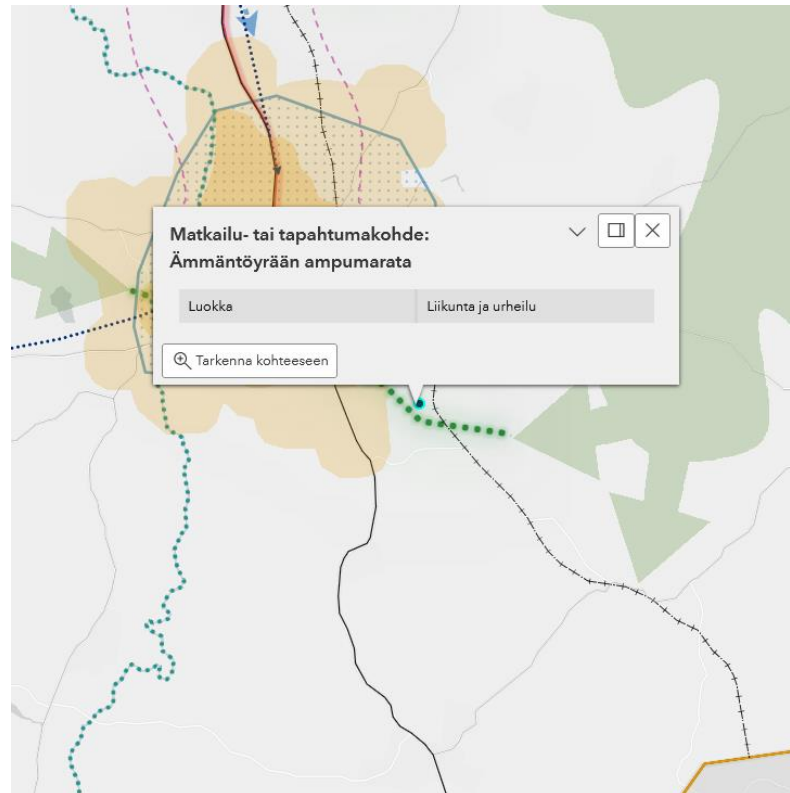
Hyväksymisvaihe

Viestintäaineiston tuottaminen kuntien ja sidosryhmien käyttöön

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Päijät-Hämeen Yrittäjät	<p>Jatkotoimenpiteenä ehdotammekin, että ehdotuksen pääsisältö ja Positiivisuuden kehä -infokuva muokattaisiin sidosryhmissä ja kunnissa helposti käytettäväksi viestinnän työkaluksi.</p> <p>VASTINE: Päijät-Hämeen liitto tuottaa hyväksytystä suunnitelmasta viestintäaineiston kuntien ja sidosryhmien käyttöön.</p>	Päijät-Hämeen liitto tuottaa hyväksytystä suunnitelmasta viestintäaineiston kuntien ja sidosryhmien käyttöön.

Orimattilan Ämmäntöyrään ampumarata

Lausunto/Palaute	Muutosehdotus	Toimenpide
Orimattilan kaupunki (MAL poliittinen ohry, 17.5.2023)	Ehdotusvaiheen palautteessa Hollolan Hälvälän ampumarata esitettiin lisättäväksi matkailun liitekartalle. Orimattilan edustajat ehdottivat vastaavasti Orimattilan Ämmäntöyrään ampumaradan lisäämistä matkailun liitekartalle. Aktiivisesti käytetyllä radalla järjestetään myös kansainvälisen tason kilpailuja. Ehdotus hyväksyttiin.	Lisätään Orimattilan Ämmäntöyrään ampumarata matkailun liitekartalle.

Kiitos